

MEELE KODU

EESTI
AKADEEMILINE
RAAMATUKOGU

AUSTRALIAN-ESTONIAN WEEKLY

"Our Home"

NR. 43 (111). III. Aastakikk.

NELJAPÄEVAL, 25. oktoobril, 1951.

Registered at the General Post Office, Sydney for transmission by post as a newspaper. Hind 1/-

Välispoliitikat

Seisukord Egiptuses on dramaatiliseid ohtlik. Suessi juures on olnud kokkupuhted, mida nimetatakse provokatsiooniks. Inglismaa on saanud kohale Suessi vägised ja Egiptus mobiliseerib ning võtab enda kätte tõhustaid sõjalisi positsioone. Kanali tsoon on nüüd täielikult inglase käes ja nendel ei pruugi karta vee ega varustuse puudumist. Lääne demokraatlik maailm seisab Inglise samade taga, sest kõik leiavad, et Egiptuse talitlus ei olnud kohane ei ajas ega viisis. Seda enam, et kõigi kokkulepete ja kavade kohaselt Egiptus oli üks nendest, kes omal tahtel oli sisse liitunud selle piirkonna kaitsesõjaväes. Endamüüritatavalt oleks niisugusel korral, kui on tarvis partnerite vahel midagi korraldada, seda saanud teha sõbralikult viisil. Ja Süessi kanali küsimus oleks tulevikus ühtlasi teisel kujul niikuinii üles kerkinud, kuna see on rahvusvahelisel määral tähtsusega ühendustee. Vaevalt, et Egiptuse huvid selle all oleks kannatanud. Erandseisukohal on muudugi N. Liit, kes Egiptuse huvide tahab Julgeoleku Nõukogu abil rahuda. Kuna küsimus on oht rahu, peab Julgeoleku Nõukogu niikuinii oma seisukoha avaldama.

Korea sõjatandril ei ole muudatust, väljaarvatud see, et Ühendriikide pooldumisele, kes see on, võrdumisele Moskva pool, kes see on, lääne demokraatiale. Kõige tõenäolisemalt on kommunistide kule Hiinale ja Põhja Koreale. Sellel samal ostarbekohasust saab jätkata ainult ühel juhul tunnustada ja see on: kui tahetakse kiinnaleutada ajaloosil fakti, et rahu jaluleaandmiseks lääne poolt kõik samud astutud, niela üldse astuda, saab. Muudu on see täiesti asjata sama.

Pragust olukorda maailmapoliitika seisuloomusts jällegi see, et Moskva soob enam ja enam mingisugilist pool, kes lääne demokraatiale. Kõige tõenäolisemalt saab tekitada. Selles seerias on arenenud Korea sõda, võitluse Indo Hiinas, Põhja Hiinaga, Egiptuse tulepasa ja nüüd juurde provotseeritav PAKISTAN, kus hiljutu mõrvat peaministri, kes oli inglise sõbralik. Põhja kriisi eel käis ka Põhja inglisesõbraliku peaministri mõrvamine. Nagu juurdles andmed näitavad, on mõrvat tulnud ja ka laenu võtmine. Kõige tõenäolisemalt, et see mujalt ta pidigi tulema.

Selline on maailma üldpala ja näib et juhul, kui lääne demokraatiline poliitika, või ei ole läbinägelikkust kommunistide manööveris, siis tulepessad tekitab siia ja sinna ja ikka enam rahvaid eemaldub demokraatilisest kaitsesallist. Enamus neist ei ole kaugeliki kommunistilikult häälstatud, kuid jäädes kühule äärmadale, et kuni nüüd enam mingit jõudu kommunistidele. Kui vastu, vaid nendel endil on küllalt tegevust, et omagi ole pealtee hoida, pidades igapäev võitlust viienda kolonni õhmes. 600 vastu.

Niivisi paistatase demokraatlikud jõud laiali igesse maailmakardes ja jõukultused nii inimmaterjalil, kui ka majanduse arvel on küllalt suurel selles, et riigi koormusi kuni rahva nurisemisele. Samaal ajal võib kommunistide lohe end orjatõugu toita ja kõvendada.

*Saksa riiki vastu kavatsesid mitte miljonit Sin, suunust nõudmist esitades Eesti laevade eest, mis sõja ajal võeti Saksa riigi kasutusse ja saanud jääda endiselt arevel. Kuna Saksa riiki kuuluvad, on laevu tunnustanud vaenlusele, so. veneleaste kuuluvaks, tekib omanikel väljasaatide nõude esitamiseks. Nim. asjata on Hamburgis viibunud adv. Imat Siimer, kes hiljuti Londonis asjast ülevaate on annud eesti ajalehele "Eesti Hääl".

S. E. S. „Eesti Kodu Linda“ 24 a. Eestlasi võorsil

SELTSI JUHATUS 1951. a.

Esireas vasakult: laekur Alex Selg, esimees Toomas Varik, kirjatöimetaja Viktor Niineorg; teises reas: juhatusliikmed Albert Karp, Edward Krusimäe, Karl Reiman, Karl Monack, Oskar Järvioto, Uno Mardus. Seltsi aastapäeva puhul laupäeval, 20. okt. 1951.

Jaani koguduse üleskute

Puudustkannatavate ja õnnetusse sattunud kaasmalelast jöukohane abistamine on Sydney E.E.L.K. Jaani koguduse endamüüritatavaks ülesandeks olnud. Eriti sõdamehedena on olnud nendel abistamine, kes meie isamaa kaitsmises oma tervise on ohverdanud. Abistamine toimis nimeliste pakside saamisega teel, kuna puudus teine abistamise viisi võimalus, sest ühel poolt olid invaliidid Saksamaal organiseerimata ja teisel poolt oli selle ala keskendamise siin kohapeal küllaltki puudulik. Kui hiljem Eesti Abistamise Komitee juures asutati in valiidide abistamisfond, siis jatkus abistamine koostöös selle allorganisaat-siooniga, kuni selle likvideerimiseni. Jaani koguduse juhatus, arutades abistamistöös küsimusi, ja võttes arvesse, et senised abistamisorganisatsioonid raskused on suuremal osal ületatud ja, et annetajate ja võimalatud annetust oma äranägemisel suunata, otsustas eraldi korjandust mitte korraldada ja senini tema käte invaliidide abistamiseks laekunud summa ühendada Eesti Abistamise Komitee jõulukorjandusega. Palume koguduse liikmeid oma senisele olvrimeelusele truaks jääda ja Eesti Abistamise Komitee jõulukorjandust toetada.

Nõukogu juhatus ja õpetaja.

NÄDALA SÜNDMUSI

*Briti valitus palus Austraalia ja Uus Meremaal saata demonstratsiooniks vägised Suessi kanalil tooni, mille samu teendaks, et Briti ei seisa üksi Egiptuse tiilis. 19. Jaanäve Brigaadi kavatsesite saata Briti üksteis kõvendamiseks kanali tooni Faydi.

*End. India Kongressi-erakonna liige dr. Moorkeeper süüdistas Nehru India praegusse ümmikkuse juhtimises. "Nolja aasta eest algas India iseseisvust ümberingringi asuvate sõrdate naabruses. Tänu Nehru välispoliitikaile ta ei ole enam neid sõpru".

*India saadik Liit. Rahv. juures. Benagal Rau, andis New Yorki saabus misel lootusi Kashimiri tüli lahendamiseks mõlemale poolele soodsad kul.

*Kommunistidel olla kavatsusel India Korea rindele ehitada 10 miili pikkust tunnelit varustuse veoks, et vältida kaotusi Liit. Rahv. vägede õhurünnakute läbi.

*Indoneesia sõlmis 11 milj. 500 tuhat väärtuses kaubalepingu üheks aastaks Tschosovalekkaga.

*Rangooni vägistati raskelt parlamendi liiget kahe piisimehe poolt.

*Ühendri. ebaõnnestus laupäeval 20. automobilahvatus lihtsa elektr. - seadme rikke tõttu.

*Ühendri. kulutavad ca. £70 milj. Alaska kaitses ühes ehitamiseks.

*IRO peakorter teitab, et põgenike koguarvust on Saksamaal 305.457 isikut, kes väljaränna eia saa. Neist on 190 tuhat IRO sõjakuulu ja paljuti liese kaitses all. Lepitlikul on Saksamaajanduse viidud 15 tuh. isikut.

*Inberasunud põgenike koguarv on 965.260.

*9. okt. saabus Karlskrona sadamasse Roorsis Poola kalalaev "Helen", millelt maabusid 4 kalurit ja

TENNISVÕITLUSED SYDNEYS

jatkusid pühapäeval. Teisel ringil kohtusid Heinar-Mätas, võitis väga pingerrikas mängus Mätas 4:6, 6:4, 6:1. Paarismängus Pärna-Heinar ja Saar-Holland võitis esimene paar 6:1 ja 6:0. Kerjan-Puusep võitis Kerjan 6:0, 6:0. Sega-paarismängus pr. Kiisler-Heinar ja pr. Leemis-Jaas võitis esimene paar 6:2, 6:1. Pärna-Truu võitis Pärna 6:3, 6:1. Tugevas mängus Laas võitis Sarapit 6:1, 6:3. Nais-üksikmängus pr. Laas ja pr. Narri võitis pr. Laas 6:0, 6:2, väga tugevas ja pingerrikas mängus pr. Kiisler võitis pr. Leemis 6:4, 6:4. Paarismängus Paabo-Jurisson ja Jaas-Jahani võitis esimene paar 10:8, 6:0. Viimase mängijateena kohtusid sega-paarismängus pr. Laas-Pärna ja pr. Sarri-Mätas. Väga pingerrikas mängus võitis esimene paar 7:9, 6:0, 7:5.

Võitlused jätkuvad tuleval pühapäeval, 28. okt. poolfinalis. Kohtuvad meeste üksikmängus Mätas-Kerjan ja Laas-Pärna, meeste paarismängus Paabo-Jurisson ja Mätas-Kerjan esimene paarina ning Pärna-Heinar ja Puusep-Laas teise paarina, naiste üksikmängus pr. Kiisler-pr. I. Puusep ja pr. Leemis-pr. Laas, sega-paarismängus pr. Kiisler-Heinar ja pr. I. Puusep-C. Puusep esimene paarina pr. Leemis-Paabo ja pr. Laas-Pärna teise paarina. Võitlused algavad kell 9 hommikul.

Kell 9 homm. palutakse kohal olla Paabo, Jurisson, Kerjan ja Mätas, kell 10 pr. Kiisler, pr. I. Puusep, pr. Leemis ja pr. Laas. Teistel ihmudel kell 11.30.

palusid luba Rootsi jääda poliitilise põgenikudena. Nad olid merel vangistanud kapteni ja poliitriku. See on hilja kolmas poolakate põgenemine Rootsi.

*Peakonsul Kaivile saabus Kanada valituse vastus, et Kanada valitus otsustas Eesti konsulaadi avamise jätavata. Konsulaadi asukohaks on Toronto ja Kanada valitus tunnustas Johannes Markuse määramise konsuliks. Määratu vastu kohustus täismees lähenud ajal.

*Ilinoisi osariigi juhtus "Terra Cotta" keramikavabrikus raske õnnetus tõlase Aigle Mäga. Talle paiskus nõukku kivitiik tekkinud raske haava. Vererõõksu ei õnnestunud sulgeda. Tehi mitu verelekannet. Õnnetuse põhjustas kaitsmete puudumine elektrikaide juures.

*Eesti Vabade Ajakirjanike Ütting koostöös Euroopa pagulasaajakirjanike Rootsi regionaalse ühtinguga korraldas Stockholmil kontserthoones konsertkute Balti põgenike Rootsi saabusimise 7. aastapäeva tähistamiseks. Esinesid Mihvi Liit, Edo Karrisoo, noortekorool Olaf Rauti juhatusel, orelil Harri Kiisk, klaveril Jutta Kippsa ja kõnega saadik Larete.

*Ins. Kerson sai liri valituselt ülesandeks uurida kütusväetise tootmist liri toornestis.

*Kanades saabus Rootsi tagasi gaidide tegelane Heiki Soomise.

*Eesti saadik Londonis, T. Torma, viibis Washingtonis ja külastas peakonsul Kaivi saatel Välisministri ja Leedu ning Läti saadikuid. Tema üks korraldati New Yorgis vastuvõtu, millest peale eesti organisatsioonide tegelaste ühe võtsid Ameriika asustute juhtivale tegeleja ja teiste riikide ja organisatsioonide esindajad.

*Prof. Theodor Lemba pühitnes 9. okt. 75. sünnipäeva. Ta getuseb Ühendriikides organisatina ja pedagoogina.

*Vandeadev. Johan Järv pühitnes 60. sünnipäeva 14. okt. Uppsalas.

*Kanada ajalehe "Meie Elu" uueks toimetuse liikmeks on Karl Aaro. Ühenduses kirjastaja Andres Lauri aktsionääriks tulemisega on juurde tulnud ka toimetuse kolleegiumit uusi liikmeid agr. Eckbaum ja E. Sooni.

*Prontonees asustat - kolmas E.E.L.K. kogudus. Avajumalateenistuse peeti 7. okt., õpetajaks on A. Raudur.

*A. Gailiti romaan "Eie rahutu vee" ilmub läti keeles.

*Ameerikas ilmub inglise keeles "Eesti luule antologia" prof. W. M. Matthews poolt valmistatud töökes. Samalt ilmub valimik B. Kangro luuletis "Earthbound".

*1. ja 2. sept. peeti Bradfordis Inglismaal võrk - ja korvpallivõitlused. Võitlised Edela Inglismaa Koonduse meeskond, Leicester, Nottingham, Bradfordi "Kalev". Lõppmängus kohtusid Leicester ja "Kalev" 2:0 (15:10, 15:11). Leicesteris mängisid: Rae, Lüüds, Pääva, Mändsoo, Toomer ja Sorkov. "Kalevis" mängisid Raag, Kiisk, Endal, Piik, Leins ja Kees. Korvpallis võitlised Edela Inlismaa Koondis, "Kalev" ja Nottingham. Nottingham võitis "Kalevi" 62:31 ja saavutas lühimisevõidu Koondise nsk. üle tüli võitjaks. Meeskonda kuulsid Tiik, Jokkara, Rae, Laumets, Arumets ja Terpink.

*Briti Pagulasi Abistava Nõukogu poolt anti 3 aastane stipendium aastas £150 suures Virve Võhile poola õppimiseks Londoni ülikoolis.

EESTLASED AUSTRALIAS

Ärgu unustage Saksamaal puuduse viibidid eesti invalide, lapsi, haigeid ja vanu. Valmistage neid!

JÕULURÕDMU

ja saate selleks oma panna adressil
EESTI ABISTAMISE KOMITEE
141 Campbell St., Sydney, NSW.

Toetagem üliopilasi

Meie rahva ja riigi ülesheitavaks tööks olevikus ja veel enam tulevikuks vajame paratamatult kõrgema hariduse kogunenud ja tegevimeelisi inimesi. Meie rahvas ja riik saab ainult siis püsida ja kindlalt tähtsustada, kui ta omal ajal kättemaksu võimeldub. Ja need me saame oma hulgast ikkagi ainult üksikutele kõrgema hariduse andmise teel.

Mäletame veel väga hästi, kui meie rahvale omase õppimisele iseseisvussege nooruse üliõpilastele lõpetanute read üha tihenedis ning nende õigustatud pretensioonid riikliku, majandusliku, sotsiaalse, ja kultuurile aladele pööratud juba varem soojale kohile pääsenute suure vastuseisule ja n. n. harilaste üliõpilastele.

E. V. üliõpilaste lõpetanud on paljud pääsenud pagulusse ja nad jäid juba vanuselt keskealistena võrsid endiste tegeleste raugastumise tõttu üsna takistamatult rahvuslikke ülesandeid. Aga ka nemad on teatava vabehülinä praeguses põgenikkõhukonnas vananevad, mispärast vajame päris loomulikult alaliselt uut harilaste järjekonda. Seepärast meie paguluses moodunud haridusõppule Saksamaal võime olla väga hästi rahul ning tänulikud. Sama võime nentida ka Rootsi kohta. Erilist tähelepanu on äratada

mad saksa üliõpilaste õppimise, lõpetajate ja kõrgemaand teaduslikke kraade omandanud eestlaste arvu. Viimane on isegi ületanud suhteliselt iseseisvusaegsed andmed.

Euroopaast paratamatult lahkimisega on Austraalias sõrduanud tegelikult üliõpilaste õppetöö jatkamine oma isgipärase tegevtoomise kõrvalt täiesti ülejõukübara ja majanduslikult peaaegu ülepääsmatu.

Kui Rootsis ja Ühendriigis olevad eesti üliõpilased püüavad hankida teaduse avalike õrriigete kaudu ja neile loovad kaasa kõik eesti seltskondlikud organisatsioonid, siis Austraalias elunevad teadusejuttu järgijad noored ei ole oma lootusetu majanduslikud eesmärgid tõttu veel küll õppisõnnikud.

Seepärast peab sinu tulema appi meie siinne eesti avalikkus ja püüdma koos leida vahendeid üksikute andekamate üliõpilaste majanduslikke toetamiseks.

Kõige loomulikult ja lihtsam moodus on selline, et need eestlased üle. Austraalia, kellel on selle aja vastu arusaamist, natukene vaba raha ja tahet teoatada kõrgema hariduse toetajaid edukaid üliõpilasi, saavad raba stipendiumifonid ja laenu ühise summa antakse üle väärilisele üliõpilastele Eesti Akadeemilise Koondise kaudu.

—Vapo.

Dr. Sylvester C. Michelfelder

In Memoriam.

Ameerikast saabus kurb teade, et Luterlikul Maailmaliidu preskeetdr Dr. Sylvester C. Michelfelder on 30. sept. Chicagos 61 aastal vanuses südamerahanduse surmud. Dr. S. C. Michelfelder sündis 27. okt. 1859. a. New Westingtonis Ohio. Seisab Ameerika luterlikurika teinustuses kuni ta 1945. a. Genfi kutsuti maailma luterlikude kirikute vastastiku abistamiseks ja ülesheitamise osakonna direktoriks 1947. oli kadunud Luidis. Rootsis ülematunus. Luterliku Kirikukogu juhtivaks tegeleaks ja preskeetiks. Mõõdund aastal külastas Austraaliat ja Sydney kogudusi, ka ta 25. septembril 1950. a. ka meie eesti Jaankogudust sädamilikult

tervitas. Väsimata, tuhihingeline, heatahtlik ja vastutulelik suur hõõhne on ootamata ja vara omdit suurelt ja tähtsalt tööpallur ta kutsunud! Tema õigeld lastus ka 1952. aastal Hannoveris peetava ülesanduse Luureliku Kirikukogu ettevalmistus. Suur ülemaailmne töö ja pikad reisid väitsidist ta soojalt ja elavalt loovada sädame, mis tulnuss sigivas usus ja armastuses just ka pagulaskogudustes vastu. Andis Suur Jumal sinu oma heale ja ustavale tõemelhele oma tavaliselt rahu pärast ilusat ja ilusat tööd Issanda suurt viimamisel!

Fr. Stockholm, SR.

Sydney, 12. okt. 1951.

Uus Guineast

*Uus Guineast töötav dr. G. Randmäe kirjutas:

"Olen mõlgutanud mõtteid astuda siia maal suurejooneliselt kanafarmi koos üle austraalasega Võimalused on siin suurepärase ja laialdane turustamise võimalus ning suur sissetulek kindlustatud. Kui mõte teoks saaks, kavatseme palgata üht kaasmaalast kanala juhatajaks. Oleksin tänuik kui asjastahvitatud isikud sooviksid kirjutada minu poole. Annaksin neile lühemast informatsioonist asukoha, töö ja palgatingimuste kohta. Soovitav isik, kes varem kogemusi kanakasvatuse alal.

Dr. G. Randmäe, Anti-Tuberculosis Scheme, Chimbu, Central Highlands, T. N. G."

*Port Moreysybe seljiti tööle asunud kaasmaalane kirjutas: "Töötan sadamas Laevanduse Osakonnas. Mu ülesanded on läbikäivad paberite kontrollida, üle vaadata ladusse toodav ja väljaviidav kaup ja kahtemiteile anda paberid koos saatelühendajega. Kambad lõhuvad peamiselt puurimise aladele. Paadid (20-500 tonni) jäävad umbes 40 jardi laost sadamasisla äärde ja mustad pärismaalased kannavad kauba pardale. Äjaviitete on viis korda nõudlas kuno Kasutamiseks on raamatukogu, tennisväljak ja ujula. Korraldatakse ka tantsuõhtuid.

Elanikkonnast on 4 tuh. vaegid. Pärismaalased on väikeskavulised, umbes 5 jalga pikad ja nigela kehahütu. Naisi on 20% elanikkonnast.

Käisin korra pärismaalastest meresik atidega ühes saarel, kus asub

mustade tüüsiüks ja looprähnilga haigetele meelealutuseks etendust andmas. 40-50 musta kohta olid valged ainult kaks skautmasterit. Ka pärismaalased alid korralikult vormis ja kandisid kõik suupaid. Suurem osa rääkis inglise keelt. Kohalikuks murdeks on "hoetu". Sõnida loetakse nagu kirjutatakse. Kõikide suureks illatuneks oskan seada lugeda, kuigi arvi ei saa. Tean paari vajalikku sõna. Tahuda on isand ja barahari lähendab "tee kärmelt".

Temperatuur kõigub 80-85 F. ümber. Ise 100 kraadi F ei ole seni siiski tõusnud. Viimasa sajab vähem kui Sydney's sadas. On kuu kuivus. Täinestik on troopiline ümbruses on väikesel vulkaanilisel saarekõrges madalate teravatipuliste mäekõrges. Teel on nagu meil ja iga kolme veete kohta on ault.

KANNATAVALT KODUMAALT

*Emakaldesteks on kuulutatud 7 naist, kes sündinudud ja üles kasvatanud 10 last - Elisabeth Aksin Pärnu- maalt, Helmi Käbi Paideist, Emilie Larionov Kohtla-Järvelt, Hilda Meister Kiltingi-Nõmmelt, Vilhelmine Muruve Kuresaare rajoonist, Leida Paabov Põlvast ja Selma Piho Elva rajoonist. —"E.T."

*Rootsis ilmuv "Eesti Teataja" loetleb re kodumaa esinevaid kolhooside nimedil. Igas kodumaa 40 rajoonis esineb Stalini, Lenin, Marx, Molotov, Kalmi, Maksim Gorki j.t. nimelisi kolhoose. V. Kingissepa, Lauritsini, J. Varsse, Jan Tompi, H. Heidemanni nimed on antud kolhoosidele 5-6 rajoonis. Esinevad ka nimetatud nime "Oktoobri võit", "Juuni võit", "1. mai" jne.

Kaks naisautorit

"ORTO" romaaniavõistluse lõpetuseks eesti kirjanduslikule purnassile kaks naisautorit. Helmi Rajamaa romaaniga "Varjutatud sädamed" ja Aino Thoeni romaaniga "Võlgarannat". Mõlemad raamatud hinnati asjaomase žürii poolt teise auhinna, kuid omari erinevad romaani üsna suurel määral mitte ainult oma kirjanduslikult ilmet ja käsituslaadilt vaid ka kunstiliselt kvaliteedit.

Helmi Rajamaa romaan tahab olla psühholoogiline isikuroomaa kuid Aino Thoeni romaan on samajoonese olustikuroomaa. Valgustades vene orjaj- ja sõjaväelagri maseduavad õnnsid, heidab viimati nimetatud autor oma tähelepanelik pilgu ka eesti meeste hingeelule. Ja meeste hingeliigutuste jäljelmisi ei saa meie keelata taie tunnustust.

Tuleb ütelda, et mõlemad autorid ilmutavad teatavat kirjanduslikku oskust romaani tehniliselt üleshitamisel, kuid mille poolest nad pühendatud erinevad, on suhtumise oma romaani tegelestesse. Kui Aino Thoeni suhtumine "Võlgarannat" tegelestesse on objektiivne, siis Helmi Rajamaa romaanis häirib meid autori disposition. Autor ei ole suutnud erapoolelt vaadataa jana kujutada "Varjutatud sädamed" tegelestest Isna Kumari. püüdes sellest üsna tugevate profiitudun apperfiitidega eesti naisest maailda mingit kaunihingust. Autor kinnitab, et tema tegelestes olereit Nizetze "Zarathustrast" õppinud "loobumise rasket kunstil". Kuid milles siis ärti avaldub see loobumise— kas oma rindel võitlusest mehest loobumises, kui iluunb silmapilvete esimees enam-vähem haritud sakslane! Ei näe meie seda "Zarathustrast" õpitud loobumise kunstil ka hiljem, kui Saksamaa töölisaagris ilunb sakslase asemele peategelese tootkusees prantslastest sõjaväing. Kuid need võrralvusest kõrvalte-

glaesed on muudigi väga "intellektuaalsed ja peenetundelised," siis romaani esinevad eesti meeste tüüpide (nnt. Orm Arras) on üsna problemaatilised. Siirame dispositsioon isikub aga suurel määral maha romaani väärtustase.

Ka inihingue kujutamises on Helmi Rajamaa kaunis abilit. Autor kõneleb meile peategelestes leinast lapse ootamatu surma puhul, kuid romaani lugemisel meile etatuna noore eme leinatunde mäendand. Samuti ei omda autor meid veenda armastuse sigivuses, mis seob peategelest oma sädame valituga — saksa sõjaväe artstiga. Mees langeb rindel, kuid "kaunihing" suhtub sellesse vürdelmisi küllalt, areldes "platoonilist vahedokra" juba ühe valituga — prantslastest sõjaväingiga. Või avaldubki suur armastus vaid animaalest vaistude teenimisest!

Kõige selte kõrval hujatub "Varjutatud sädamed" mingit hingelist külmust, mis ilmehe ka autori kaunistikus, raskepärases lausne.

Aino Thoeni "Võlgarannat" autori objektiivne suhtumise kõrval püüv tähelepanu niitähiti inimeste kujutamises oskusega kui ka teatava neme genushiku meeleoluga, mis loorib Sibiri hüimaalet vaevleivate meeste elamusse. Meie unustame selle taale isegi algaja autori abitusse romaani armintrüüsi lõpuni. Selle asemel tunneme head meid autori õhukondlik-eelilisele suhtumisele, mis ei laste teda takerduda egentistilisse mina- meeleoludesse, vaid näitab julgelt teed, mida samusid paljud eesti mehed peale 1941. ka sellest küljest erineb "Võlgarannat" Helmi Rajamaa romaani "happy endist".

Kokkuvõttes — Aino Thoen näib olevat üks neid "ORTO" romaaniavõistluse autorite hulgas, kellelt võime loota üsna saavutusi kirjanduslikul rindel. —J. Viidand.

Canberrast

*K.N.M.F. esvatavad on Canberra moodustatud väikpalklikku, mille liikmed on enimeses mntulhukad. Ka terve rida eesti noormeeli on kinni haaranud sellest tänuvääril võimalusest kella ja vaimu harida usna spordiga. Käies pidevalt harjutust, mis toimuvad roode õitru keli 8 K.N.N.P. (Y.W.C.A.) vöimlas. Eestlaste meeskonnajuhtiks on Paul Öpik. Meeste sooviks on, et eniam kaasmaalasi, kaasa arvatud ka naised, tuleksid harjutustele, et saaks moodustada tugeva mees- ja naiskonna.

*Järgneks Ehituslooliste Ametiühingu eskojule, otsustas ka Canberra Elektrikute Ametiühing üle-

tunnitöö ära keelata kuni kõik õhuga liikmed keel üldise riigisõjate valitudamise programmi alusel lähti lasti, on tööle tagasi võetud. Selles ametiühingusse kuulub liinikõhõstena ka hulk uutstulnikud, kel seni oli võimalus laupäeviti lisaraha teenida. Kuuldavasti keelab ületund töö ka Ühendatud Posti ja Telegraafitöölise Ametiühing. Viimane keeld olevalt ülemaailmse ulatusega ja algavat 29. skp.

VALGE PILVE MAALT

*Hiljuti avas Auelandis pagari — ja leivatööstuse R. Oks. Kes siin elanud juba üle kahe aasta. Kaasmaalased ootavad huviga esimese rukkileiva müügle ilumist.

*Euroopaeriselt viibiv dr. med. vet. G. Grävand, kes reisis Usna Meremaalt alustas 19. juunil, saabus Rootsi kolm kuud hiljem, s.o. 19. sept. "Valis Eesti" on avaldanud pikema usutluse kaugeil külaliskes.

QUEANBEYANIST

Canberrast 8 müli eemal saami-melise randteejaama ilmehe on kasvunud Queanbeyani linna. Administritiivsel kuulub too NSW osariiki. Mõned astud varem, kui Canberrast ei lubatud midagi alkohoolise jookke, käidi Canberrast Queanbeyani õlut jooma.

Süüesest eestlaste keskel on silmapaistvamad kuuld Kallas ja Pällo. Nad on Austraalias asunud paari-kümne aasta eest ja hooltsa töö ning kokkuhoiduga omale kodud loonud, mis ajutist peavarju pakknud tervete rale uutstulnikule. Kallase külalishalvaks ja koduvein on midagi erilist, mida siin maal just igal sammul ei kohta.

Kuna Queanbeyanis saab maad üsna ja koguni soodsalt tingimusi, on siina kuni domineerivad ukralased. Eestlastest on siia omdanud jühtimäe J. Lorenz ja F. Öllber. Umbes tosin eestlaste elab Queanbeyanis ajutiselt, oclatase maaja saamis Canberrast.

LASTE LAULUKOOR SYDNEYSSE

*Emakaldesteks on kuulutatud 7 mees kasvava noorsoo seas on Sydney E.E.L. Jaani koguduse jure astunud laste laulukoor. Laulu õpetab ja koori juhatab pr. Ida Tandre. Harjutused toimuvad esialgu iga kuu esimesel ja teisel laupäeval kella 11-11 jaani koguduse ruumes 760 George St. (sissekäik Parker Lane'ist, ühe kohal siit "Central Hall").

Lapsed, kes E. Täitenduskoolis käivad või muude ürituste tõttu Eesti Majja peevad õrimeeta, oimetatades, kui vanemad soovivad pärast laulu harjutust ühiselt Eesti Majja.

Esimene lauluharjutus on 3. nov. kella 11. Erilisi kutsedid kellelegi ei saadeta. Vanemaid palutakse lapsed selleks ajaks kohale tulla. Samas toimum ka uute koori astuda soovijate registreerimine.

Vanemaid palutakse lastele leivaleivad kaasa anda, sest pärast laulu harjutust serveeritakse lastele teed.

J. Koorist osavõimist ei tulene lastevanematele mingit maksukohustust. Koori astujad loovavad etevatele head ette ja nende võimalikult peateks esmaringi on koorist väljaarendada laste laulu- ja näitering.

The Missing Countries

From the Leaflet of British League for European Freedom

(Continuation)

The writer already quoted states that "the treatment meted out to the arrested is insufferable. It is even difficult to describe it. . . . It is impossible to go out in the streets after dark. People are being attacked and sometimes completely undressed. Prisons of all sorts and auxiliary buildings are full to overflowing. As soon as one party has been deported new prisoners are brought in." Of thousands who had fled to the forests, largely to avoid Soviet conscription or deportation, many left their places of hiding after an amnesty had been proclaimed, but a few months later were arrested and disappeared. The same happened to those who had been forcibly mobilised into the German army but who gave themselves up to the Russians after having been promised immunity.

According to the latest information from Lithuania, the number of those hiding in the woods is estimated at from 30,000 to 50,000. Soviet forces have begun a drive on a large scale for their liquidation. It is stated that strong Red Army detachments and special N.K.V.D. forces, aided by hundreds of blood-hounds, have begun mopping-up operations in the forests. A special feature of these operations is that the farmers living within a certain distance of the forests have been driven from their homes and deported, their farms being burned to the ground in order to create a clear belt of land round the forests.

Tragically curious is the position of the pre-war Lithuanian Jews. It is reported that of 200,000 there remain now only about 2,000 to 3,000 and many of these are attempting to flee from Lithuania. A few who recently succeeded in reaching Western Europe explained that all Jews found in Lithuania after the Germans left were interrogated by the N.K.V.D. and required to explain why the Germans had not killed them.

Living conditions are very difficult. The quotas of agricultural produce which the farmers have to deliver are exceptionally heavy, especially from farms of more than 35 acres. People are shy of accepting land for new holdings, and there is a continuous drive on the part of the authorities to secure the consent of landless persons to work on the plots parcelled out from land belonging to "undesirables," i.e., suspected opponents of the regime. The local Communists appear nervous and are being replaced by newcomers from Russia.

The wages, both in the country and in the towns are insufficient for adequate nourishment and clothing. The prices of rationed goods are adjusted to the wages paid, but the rations are too small and, moreover, often unobtainable. Additional purchases have to be made on the black market where prices are roughly ten times higher.

The personal insecurity and general economic misery have created a feeling of helplessness and frustration among these peoples which is further aggravated by their complete isolation from the outside world. No foreign newspapers or magazines are admitted. All postal communications are subject to the most rigorous censorship. The British postal authorities have announced that there exists a mail service with Estonia, Latvia and Lithuania; letters are indeed accepted in this country but very few replies have been received.

All private radio receiving sets were at once taken into "custody" by the Russians and have not been

returned. The only radio sets in use are those used in the so-called "Red-Corner" established in factories and institutions all over the country, which are used only for diffusing Communist propaganda.

It might have been expected that, as a result of the systematic depopulation, the Baltic lands would soon be a desert. Such, however, is not the case, as new inhabitants are being brought in. A striking illustration of this was provided at the World Youth Conference held in London this winter, where a "Lithuanian" delegate was found to be unable to speak a word of Lithuanian, and explained this by the fact that it was only eight months since he had first entered that country. Nor is it only Russian civilians, dependable Communists, that are imported; the Red Army is being disbanded and settled in the country.

In Latvia, reports say, about one million new inhabitants have arrived. Riga, the capital, is overcrowded, although of the original citizens only about 20,000 remain.

Tallinn, the capital of Estonia, is also being turned into a Russian city. One-third of the inhabitants now are Russians. It has been officially announced that in a few years' time the population of this city—140,000 before the war—will be half a million. In a country whose pre-war population of 1,000,000 has been reduced by one-third, this can be done only by importing people from beyond the borders. Meanwhile, already in many towns up to one-half of the births registered bear Russian names, though many Russians, as a part of a new and obscure campaign, have been Estonianising their names.

Reports from Lithuania are similar. Vilna is a dead town.

It is interesting to note that the names of a number of Estonian Communists, prominent in 1941, were missing from the lists of candidates for the recent Soviet elections. In fact, the more idealistic among the Baltic Communists seen dissatisfied with Russian expansionism and there are reports that in Latvia a Communist organisation has gone underground to carry on a fight against the Russians from the forests.

As Mr. Hampden Jackson reminds us, "workers in the Baltic States during their brief period of independence were incomparably more prosperous and more culturally developed than those in a Soviet Republic." Their present plight stands out as the most poignant of the many tragedies to-day in East Central Europe.

The writer of the letter from which we have quoted pleads, "Indeed it would be good that everyone in England and America and in the rest of the world should know the truth."

OPPORTUNITY FOR YOUNG MAN

YOUNG MAN required for sheeting waterproof paper. Wages and liberal incentive bonus will enable successful applicant to earn up to £20 per week. Must be quick and intelligent and able to work on own initiative without supervision, after instruction. Previous experience not necessary. Good opportunity for advancement. Limited English only necessary.

Apply—
JOHN G. WADE PTY. LTD.,
6 Gregory St., Enfield.
Tel: UJ1638.

MEIE TEE

Väliseestlaste ajakiri Nr. 8.
väljastage 1951.

Price 3/-; postage 3d.

AS IF

By BERNARD KANGRO

Light breaks far off in torrents without sound
Brilliant on pupil and leaf
Ample chambers open under the ground
Where all my folk are together.

Grasping the mourner's handful of living sand
Step down into the tomb along ringing
Tairs. The ancient legible writings stand
Open, and eyes can hear singing.

Mother reaches out homely hands to me,
Those eyes drained of tears and trouble
And father comes this way, striding joyfully,
His hair as bleached as stubble.

Close round the table they sit now side by side,
All my seven strong brothers,
And my sisters in their singing pride
Are as heedless of self as of others.

So every face I have loved is vivid there
And laughing as if at a wedding,
As if overhead was the wide and leafy air,
And the earth neither bed nor bedding.

From "Earthbound".

DONATIONS FOR COUNTRYPEN IN GERMANY

	£ s. d.	£ s. d.
	For	Others
K. Lindsaar	5 0 0	
F. Arusoo	3 0 0	
B. Winterfeld		5 0 0
Kilboony Motor Repairs (Sommer, Keres, Kennik)	5 0 0	
L. Härgm	3 0 0	
M. Veer	2 0 0	1 0 0
Fam. Sternheim	1 0 0	1 0 0
Fam. Saar	2 0 0	
Fam. Soogun	1 0 0	1 0 0
Fam. Paevere	1 0 0	1 0 0
Fam. Hennoste	1 0 0	1 0 0
V. Ehart	1 0 0	1 0 0
M. Veer	1 0 0	1 0 0
E. Rahumäe	1 0 0	1 0 0
J. Väiljaots	2 0 0	
O. Otto	1 0 0	1 0 0
E. Väinola	1 0 0	1 0 0
X. Nemi	1 0 0	
Fam. Reels	1 0 0	
E. Peljo	1 0 0	1 0 0
A. Kangur	1 0 0	
H. Kingissepp	1 0 0	
K. Murr	1 0 0	
O. Talmet	1 0 0	
M. Sarap	10 0 0	
K. Reigo	15 0 0	5 0 0
A. Mikik	1 0 0	
Sinive	1 0 0	
E. Meos	1 0 0	
E. Kivi	1 0 0	
O. Kivi	1 0 0	
V. Alase	1 0 0	10 0 0
H. Kikk	10 0 0	
E. Leeper	1 0 0	
O. Haas	10 0 0	10 0 0
G. Lees	10 0 0	10 0 0
E. Viiding	10 0 0	
O. Veske	10 0 0	
E. Preenmaa	1 0 0	10 0 0
H. Aavens	1 0 0	10 0 0
L. Kadaja	10 0 10 0	
J. Kabral	10 0 10 0	
J. & N.K.	10 0 10 0	
V. Kukk	1 0 0	
M. Toom	1 0 0	
L. Kaupmees	10 0 5 0	
S. Koordmaa	10 0 5 0	
O. Juul	5 0 5 0	
Fam. Semenov	5 0 5 0	
A. Tam	5 0 5 0	
E. Heint	10 0 0	
A. Kuus	10 0 0	
K. Valtja	5 0 0	
Fam. Tammepeuu	1 0 0	
Bathurst Camp (43 persons)	24 17 0	4 1 0
	£85 16 0	£29 6 0

We thank sincerely:

Estonian Centre in South Australia.

RACEHORSE IS GIVEN AN ESTONIAN NAME

Australian racehorse owners have found that new Australians can help them when it comes to picking names for racehorses.

In Adelaide, owner-trainer A. H. Bynoe had a fiery chestnut filly for which he had no suitable name.

He asked some new Australian children what the word for "fire" was in their language. They told him and he named the filly Duli.

But Mr. Bynoe made a small mistake. The children he asked were Estonian, and the Estonian word for "fire" is "tuul".

—From "The New Australian."

LETTERS

Mr. Hans Johanson	Mr. August Kijär
Mrs. Puusta	app
Mr. Edward Allan	Mr. Rudolf Jaanuska
Mrgd	Mr. Lembit Sem
Mr. Ivar Javorsky	Ahti Kärd
Mrs. Laine Johanson	Helgi Eglitis
Mr. Kalju Viiesik	Mr. Robert Loorand
Mr. Alex Pertmann	Mr. Ilmar Jalas
Mr. Meslane	Tommi Ernäs
Mr. Viljo Kask	Mr. Leida Pahoja
Maia Ohtla	Miss Lya Agosti
Stella Stefawidow	Mrs. Lea Viichmann,
Mrs. Kalljujoni	(born Kivi)
Mr. Olga Toom	Mr. Endel Toivner
Mr. Johan Elmar	Constantin Salczano
Toime	Mr. Lembit Peet
Urve Mõllo (Maailo)	Mr. Fred Nurmet
(3 letters)	Miss Leida Janno
Mr. Heldur Karu	Salme Pohla
Mr. Voldemar Jõn	V. Põrgassaar
Mr. Richard Looziri	Mr. G. Scott
Mr. Elmar Põts	Ahti Kärd
Miss Elfride Maasik	Mr. G. W. Karb
Mr. Valentin Kõder	Mrs. Johanna Mark
Mr. Herman Viiesik	Mr. Tiinofel Voske
Mr. & Mrs. Talvik	Dr. Uvarov (Uva-
Mr. Magnus Pihläng	rova)
Mr. Karl Janson	Mr. Karl Janson
Fam. S. Raps	(Mihkel's son)
(former Lein)	Mr. Johannes Laan

ASTUGE ÜHENDUSSE

DELTA Co., 77 Pitt St., Sydney

8th Floor, tel. BW6453

PHILIPS RAADIO

ja selle juurde kuuluvates asjades.

Informatsioon kas kirja ja telefoni teel või isiklikult.

Esmaklassilised üleni käsitsi valmistatud

EUROPAALIKUD KINGAD

saadaval ladus ehk tellimisel määda järgi. Igasugused parandused 24 tunni jooksul.

Victoria Shoes

3 Royal Arcade, Sydney (Town Hall lähedal), Tel. M4069.

SAMAS VAJATAKSE KINGSEPPI

MEIE KODU

Anustralian-Estonian Weekly Acting Rep. Edit.: Arnold Lond. Estonian House, 141 Campbell St., Sydney, N.S.W., Telephone: MA8009.

Õhukimbril hind 3 sh 1/-, Teilmahhindad: 3 kuue sh 13/-, 6 kuud £1/6/-, 12 kuud £2/10/-, Uus Meremaal 1 saastaks NZ£2 6 kuniks NZ£1.

Kuulustuste hinnad: 5 sh 10/- toll, tektisid 50% ja esiküljel 100% kallim. Omaste—ja töösimeis, ning korteri ostmise ja korteri pakkumise kuulustused 6 d. sõna.

Printed by Clifton Printing Pty. Ltd., 82 Handson Street, Melbourne, for Publishers Press, (1950) Pty. Ltd., 71-73 Regent St., Sydney.

Sydneyst

*Klubihüütl mõeldud reedel tutvustas ins. Harald Lipping eedatavate ettekanade kuulajaid lõgedes ohjelaid probleemidega. Kõneleja töötas NSW osariigi Tööedli teurimisega, et ahvatada leida suure igaaastaste uputusohjude vältimiseks. Lisaks mainiti andis ka ülevaate kodumaa teostatud samalaadsetest uurimustest, kus kõneleja oli pikemat aega mainitud alal teosunud ja mitmed kavad koostanud. Selgitavad skeemid atisaid ettekannet täiendades.

Loppuks linastati kaks aine juurde kuulavat filmi: "Meie org" ja "Kõht päiksepäeval". Kahjuks ei saanud kultuuriring linastamisega seoses kuulud tasa.

Käesoleval nädalal toimub klubihüütl naiseiring korraldusel. Kõneleb pr. Hilja Lipping eesti-pärase kodu sisustamisest Austraalias. Tuleva nädala reedel jääb klubihüütl aru.

*Bonelliga laagrist saabus Uno Masing abikaasaga ja jääb päriselt elama Sydneysse. Mainitud laagrist oli eelastla jäänud väga vähe.

*Lauapäeval tähistas S.E.S. "Eesti Kodu Linda" oma 24. aastapäeva piduühtlaga. Ülevaate seltsi tegevusest asutamisest tänapäevani andis esimese Toomas Varik, rõhutatud vajadust hoiduda eelastle prae lõhestamisest poliitiliste vastolude taustal ja osutada lojaluselt siinse maa seadustele ning oma isikliku tublidusega eelastle inimesi ausa hoida. Järgnes Kooperatiivi "Eesti Maja" esimehe Alex Selgi sõnavõtte. Lühidalt tutvustades teinud seltsi tegevlaste tööd ja ühiskondlikke seadid kaasa andnud, andis teada juhatuse otsuse tegelase kuld rinnamärki välja anda Jüri Sildeverile, August Reinthalile ja Ernst Straussile. Publiku elava aplausi saatel kinnitati väärastutuse märgid rinda.

Märke on varem välja antud kolmelt — A. Selgile, T. Varikule ja A. Lõndile. Tervitusi teid E. Seltside Keskbüroo organisatorite toimumona nimel esimese A. Lõnd ja kultuuriringi nimele Aleksander Peel.

Eskavalises osas esitas instrumentalkvarteti koosseisu: I viiulil prl. Elizabeth Scott, II viiulil Elmar Nipmann ja sellol A. Meldorf — G. Beece "Mälüstused Capri saarel" ja R. Benatzky "Kord saabub päev", duett — pr. E. Pass ja pr. V. Rae — B. Kalits "Sügisele hilleke", trio — pr. L. Hindreus ja eelmised — P. Tschakovsky "Ju õhtu", viiulisoolo pr. E. Scott, W. F. Have "Alto Brillant", G. C. Saini Saena "Le Cygne" ja ilusalpina Handeli "Largo", pr. M. Reiss laulid H. Trotter "I did not know", tenor E. Nipmann Leoncavalla "Mattinata" ja duetina — pr. L. Hindreus ja E. Nipmann — valsi op. "Lõbus lesk" järgnes instrumentalkvarteti Oscar Geigeri "Ainult üks õõ", potpourri "Was ist das" ja Miina Härma "Juljak", E. S. Segakoril pr. L. Hindreus juhatusel. P. Tschakovsky "Lauljate lipulaul" ja K. Tärnu "Nõmmefill" ning segakvarteti — sopran pr. L. Hindreus, pr. V. Rae, tenor E. Nipmann.

KLUBIHÜÜTL

Naiseiring korraldusel käesoleva nädala reedel, 26. okt. kõneleb pr. Hilja Lipping teemal

"Eesti-pärase kodu sisustamisest Austraalias".

Algus kell 8 õhtul.

Tulava reedel jääb klubihüütl aru.

KIRJALIKKE TEATED

Sydney Eesti E. Luteriusi Jaani Koguduse jumalateenistused 90 Gornburn Street, Sydney, Luteriusi kirikus on: pühapäeval, 28. okt. kell 7 õhtul. Pühapäeval, 4. nov. kell 7 õhtul Üsuhästuspüha Jumalateenistus.

Fr. Stockholm.

Sydney Eesti Baptistiusi Koguduse jumalateenistused K.N.N.U. (V.V.C.A. Building) ruumides 169 Liverpool St. City, peetakse igal pühapäeval kell 11.

Koguduse juhatus.

Sydney Eesti Püladelfia Koguduse jumalateenistused St., Phillips Hall, York St., City, peetakse igal pühapäeval kell 4 p.l.

Koguduse juhatus.

Adelaidist

*L.A.E.K. korraldab maridballi 10. nov. algusega kell 7.30 õhtul Library Hallis Põhja Adelaidis. Meelelahutuse osse kirev kavap, loterii, annoteeri pööt, einelaud j.m. Publilavale on teatlid väikesed luud. Soovitatav, et esatjud oleksid masskeeritud või õhtuühtelides. Kolmele parimale maskile on ette nähtud auhindad. Hea tuju ja lõbusa meeleolu eest hoolitseb orkester Kurt Strobeli kaasteguseval.

*L.A.E.K. poolt augusti kuul algatatud korjandusel Saksamaal viibivate invaliidide, haigete ja puuduskannatajate heaks ("Meie Kodu" nr. 34. s.a.) on senini annetatud 101 kaasmalee poolt kogusumma £115/2/- Kuigi ühtekuule lehes oli meeldud juhatuse poolt annetat kaasmaleele Lõuna Austraalias, kujunes korjandus siiski laladsemaks. Annetusi saabus mitte ainult Lõuna Austraaliast, vaid ka teistest osariikidest. Esiletoimist väärilt Bathursti laagrist (Lo-Rainmets) poolt kogutud summa £28/18/-, 43 kuul.

Kõnõid tänab sidamlikult kõiki lahked annetajaid. Annetajate nimekirja on avaldatud: lehe ingliskeelisel küljel.

mann ja bass U. Linholm — Miina teemal "Tule koju". Lõpüks esitas Koov K. Tärnu "Priiuse hommiku" ja J. Straussi valsi "Tulhat üks õõd". Ettekanded olid hästi ette valmistatud ja õnnestusid täielikult. On ilusaks kombeks kujunenud, et aastapäevale kaasa täidavad kunstiülesid jõud, kes seda on teinud seltsi algusest saadik.

Tantsmuusika eest hoolitseis skaudite orkester, milline seisab täiesti oma ülesande kõrgusel.

*E.S. segakorv vajab head aati. Teatada harjutusel teisipäeva õhtul kell 8.

*Pühapäeval pidas dr. Ilmar Tammele sarjas "sissejuhatus filosoofiasse" viimase loengu teemal "Väastuetsooria poliitioon".

*Sydney Eesti skaudid ja gaidid korraldavad lauapäeval, 27. okt. kell 7 õhtul piduühtl. Kavast ettekannete põimik "Reis imber maailmas". Puhastulust laagrifondi heaks. Noortel on raskusi laagripavrustuse muretsemisel ja nad loodavad, et seltskond selle tarvidustes aru saades oma panusest ei keeldu. Noorte üritused on alati olnud huvitavad ja kaasaktiivad ning mit on loota rohkem osavõttu.

*Eesti Meeskoolile Austraalias saabus Austraalia Riiklikult Ringhäälinud (ABC) tuule laulda kaks sadet helipilaatidele. Plaidistamine toimub reedel, 26. okt. ABC studiosis. Ülekanne aia ja saatajaama nime teatame järgmises numbris.

*Lauapäeval pühiseid oma Seaforthi saabus kodus hõbeülmni Arnold ja Margarethe Mgier, Arnold Mgier on elukutselt liite-tõukoguraf ja ka rannustatud meister hiljaga ja peen-mehaanika alal. Nende poeg Paul on Canberra tantsumeister ja vätis os. Austraalia Üs Meremaa tantsuülest tulnud Adelaidis. Tütar Inara õpib oma igapäevase töd kõrval laulmist.

*L.A.E.K. poolt augusti kuul algatatud korjandusel Saksamaal viibivate invaliidide, haigete ja puuduskannatajate heaks ("Meie Kodu" nr. 34. s.a.) on senini annetatud 101 kaasmalee poolt kogusumma £115/2/- Kuigi ühtekuule lehes oli meeldud juhatuse poolt annetat kaasmaleele Lõuna Austraalias, kujunes korjandus siiski laladsemaks. Annetusi saabus mitte ainult Lõuna Austraaliast, vaid ka teistest osariikidest. Esiletoimist väärilt Bathursti laagrist (Lo-Rainmets) poolt kogutud summa £28/18/-, 43 kuul.

Kõnõid tänab sidamlikult kõiki lahked annetajaid. Annetajate nimekirja on avaldatud: lehe ingliskeelisel küljel.

Tantsmuusika eest hoolitseis skaudite orkester, milline seisab täiesti oma ülesande kõrgusel.

*E.S. segakorv vajab head aati. Teatada harjutusel teisipäeva õhtul kell 8.

*Pühapäeval pidas dr. Ilmar Tammele sarjas "sissejuhatus filosoofiasse" viimase loengu teemal "Väastuetsooria poliitioon".

*Sydney Eesti skaudid ja gaidid korraldavad lauapäeval, 27. okt. kell 7 õhtul piduühtl. Kavast ettekannete põimik "Reis imber maailmas". Puhastulust laagrifondi heaks. Noortel on raskusi laagripavrustuse muretsemisel ja nad loodavad, et seltskond selle tarvidustes aru saades oma panusest ei keeldu. Noorte üritused on alati olnud huvitavad ja kaasaktiivad ning mit on loota rohkem osavõttu.

*Eesti Meeskoolile Austraalias saabus Austraalia Riiklikult Ringhäälinud (ABC) tuule laulda kaks sadet helipilaatidele. Plaidistamine toimub reedel, 26. okt. ABC studiosis. Ülekanne aia ja saatajaama nime teatame järgmises numbris.

*Lauapäeval pühiseid oma Seaforthi saabus kodus hõbeülmni Arnold ja Margarethe Mgier, Arnold Mgier on elukutselt liite-tõukoguraf ja ka rannustatud meister hiljaga ja peen-mehaanika alal. Nende poeg Paul on Canberra tantsumeister ja vätis os. Austraalia Üs Meremaa tantsuülest tulnud Adelaidis. Tütar Inara õpib oma igapäevase töd kõrval laulmist.

*L.A.E.K. poolt augusti kuul algatatud korjandusel Saksamaal viibivate invaliidide, haigete ja puuduskannatajate heaks ("Meie Kodu" nr. 34. s.a.) on senini annetatud 101 kaasmalee poolt kogusumma £115/2/- Kuigi ühtekuule lehes oli meeldud juhatuse poolt annetat kaasmaleele Lõuna Austraalias, kujunes korjandus siiski laladsemaks. Annetusi saabus mitte ainult Lõuna Austraaliast, vaid ka teistest osariikidest. Esiletoimist väärilt Bathursti laagrist (Lo-Rainmets) poolt kogutud summa £28/18/-, 43 kuul.

Kõnõid tänab sidamlikult kõiki lahked annetajaid. Annetajate nimekirja on avaldatud: lehe ingliskeelisel küljel.

Tantsmuusika eest hoolitseis skaudite orkester, milline seisab täiesti oma ülesande kõrgusel.

*E.S. segakorv vajab head aati. Teatada harjutusel teisipäeva õhtul kell 8.

*Pühapäeval pidas dr. Ilmar Tammele sarjas "sissejuhatus filosoofiasse" viimase loengu teemal "Väastuetsooria poliitioon".

*Sydney Eesti skaudid ja gaidid korraldavad lauapäeval, 27. okt. kell 7 õhtul piduühtl. Kavast ettekannete põimik "Reis imber maailmas". Puhastulust laagrifondi heaks. Noortel on raskusi laagripavrustuse muretsemisel ja nad loodavad, et seltskond selle tarvidustes aru saades oma panusest ei keeldu. Noorte üritused on alati olnud huvitavad ja kaasaktiivad ning mit on loota rohkem osavõttu.

*Eesti Meeskoolile Austraalias saabus Austraalia Riiklikult Ringhäälinud (ABC) tuule laulda kaks sadet helipilaatidele. Plaidistamine toimub reedel, 26. okt. ABC studiosis. Ülekanne aia ja saatajaama nime teatame järgmises numbris.

*Lauapäeval pühiseid oma Seaforthi saabus kodus hõbeülmni Arnold ja Margarethe Mgier, Arnold Mgier on elukutselt liite-tõukoguraf ja ka rannustatud meister hiljaga ja peen-mehaanika alal. Nende poeg Paul on Canberra tantsumeister ja vätis os. Austraalia Üs Meremaa tantsuülest tulnud Adelaidis. Tütar Inara õpib oma igapäevase töd kõrval laulmist.

Perthist

*Subiaco on itusamaid ja puhtamaid linnaosaid Perthis. Praegu üpriskõik rohelise ja giteess. Üldise on Lääne Austraalias kirv ja kumun survi ja sisemaa loodus õmbub kolletama. Perthis aega ei ole kõrve hõngu ja isegi sidasuvle on siin lius roheline.

Paistab, et siin äsja asutatud Noortering võtab seltskondliku lo juhtimise enda kätte. Seal on mõned väga energilised inimesed, kes ka seltskondliku tegevuse vastu luvi tumevad ja ka eelastleste tahavad jääda. Praegu on neil kavatusid rahvatantsurühma asutada. Tegevust alustasid võrkpalli meeskond. *Voaotun omandas ja töötas sellega Northamis teede ehitusel J. Reinmaa.

ÜLESKUTSE NOORTELE

Igahüt, kes on huvitatud rahvatantsude õppimisest või asutatavast laulukoorist osavõtmisest, palutakse end registreerida noorte piirkondlike sidemestete juures alljärgneval aadressil:

SUBIACO Valdemar Vilder, 235 Heimsan Rd.

COTTESLOE Endel Villems, 102 Broome St.

NORTH PERTH Bernard Tiivel, 107 Alma Rd.

CANNINGTON Ants Oks, 88 Gibbs St.

Samas teatagu enda ka kõis sportlased, kes soovivad Eesti Noorte Spordiringi tegevuses osa võtta, eriti korvpallimängijaid.

Newcastlist

*Newcastle on suurim Austraalia rannatõuside keskus. Siia on elama asunud eelastli jäli paarkümünd. Väikeve ar ei ole seni veel nende organismerist kuigi võimaldanud.

Kaasmaleestel töötavad Kinge, Rist, Raudal ja Kurt Veiman B.H.P. (Rist) kaalis suurimis terasestõusete) juures, Pardi ja Luha kohalikust tubakastõusete, endine "Vanemuse" teatri tegelane Taras Makaroff optika-vabrikust, tema poeg abi-inoopereatorina, Samas töötavad veel Kirsi ja Kalle Muld — viimane abiellus austraallanaga.

Enamus eelastlastest on krundiomanikud ja kõik püüavad oma katuse alla saada. Majad on valmimised Karid Altid ja Endel Merelil. Varem omandasid majad Kompus, Seeba ja Herbert Kaljot. Viimone oli kodumal esimesi tubakastõusete rajajaid. Tõõtas Austraalias alul Bathursti ja siis Woodside laagris bloki üleatavajana kokku kaks aastat ja asus Newcastlest alles hiljuti. Tema poeg G. A. Kaljot töötab Commonwealth Steel Co. peabüroos.

THIRLMEREST

Pühapäeval, 4. nov. toimub Thirlmeri Eesti Baptisti Kiriku nurgakivi panek jumalateenistusega kell 1 p.l. Oaks Rd. (Liira fari vastas). Jumalateenistusele oodatakse kaasmaleelisi ka Sydneyst ja mujalt lähemalt ümbruskonnast.

*L.A.E.K. poolt augusti kuul algatatud korjandusel Saksamaal viibivate invaliidide, haigete ja puuduskannatajate heaks ("Meie Kodu" nr. 34. s.a.) on senini annetatud 101 kaasmalee poolt kogusumma £115/2/- Kuigi ühtekuule lehes oli meeldud juhatuse poolt annetat kaasmaleele Lõuna Austraalias, kujunes korjandus siiski laladsemaks. Annetusi saabus mitte ainult Lõuna Austraaliast, vaid ka teistest osariikidest. Esiletoimist väärilt Bathursti laagrist (Lo-Rainmets) poolt kogutud summa £28/18/-, 43 kuul.

Kõnõid tänab sidamlikult kõiki lahked annetajaid. Annetajate nimekirja on avaldatud: lehe ingliskeelisel küljel.

Tantsmuusika eest hoolitseis skaudite orkester, milline seisab täiesti oma ülesande kõrgusel.

*E.S. segakorv vajab head aati. Teatada harjutusel teisipäeva õhtul kell 8.

*Pühapäeval pidas dr. Ilmar Tammele sarjas "sissejuhatus filosoofiasse" viimase loengu teemal "Väastuetsooria poliitioon".

*Sydney Eesti skaudid ja gaidid korraldavad lauapäeval, 27. okt. kell 7 õhtul piduühtl. Kavast ettekannete põimik "Reis imber maailmas". Puhastulust laagrifondi heaks. Noortel on raskusi laagripavrustuse muretsemisel ja nad loodavad, et seltskond selle tarvidustes aru saades oma panusest ei keeldu. Noorte üritused on alati olnud huvitavad ja kaasaktiivad ning mit on loota rohkem osavõttu.

*Eesti Meeskoolile Austraalias saabus Austraalia Riiklikult Ringhäälinud (ABC) tuule laulda kaks sadet helipilaatidele. Plaidistamine toimub reedel, 26. okt. ABC studiosis. Ülekanne aia ja saatajaama nime teatame järgmises numbris.

*Lauapäeval pühiseid oma Seaforthi saabus kodus hõbeülmni Arnold ja Margarethe Mgier, Arnold Mgier on elukutselt liite-tõukoguraf ja ka rannustatud meister hiljaga ja peen-mehaanika alal. Nende poeg Paul on Canberra tantsumeister ja vätis os. Austraalia Üs Meremaa tantsuülest tulnud Adelaidis. Tütar Inara õpib oma igapäevase töd kõrval laulmist.

*L.A.E.K. poolt augusti kuul algatatud korjandusel Saksamaal viibivate invaliidide, haigete ja puuduskannatajate heaks ("Meie Kodu" nr. 34. s.a.) on senini annetatud 101 kaasmalee poolt kogusumma £115/2/- Kuigi ühtekuule lehes oli meeldud juhatuse poolt annetat kaasmaleele Lõuna Austraalias, kujunes korjandus siiski laladsemaks. Annetusi saabus mitte ainult Lõuna Austraaliast, vaid ka teistest osariikidest. Esiletoimist väärilt Bathursti laagrist (Lo-Rainmets) poolt kogutud summa £28/18/-, 43 kuul.

Kõnõid tänab sidamlikult kõiki lahked annetajaid. Annetajate nimekirja on avaldatud: lehe ingliskeelisel küljel.

Tantsmuusika eest hoolitseis skaudite orkester, milline seisab täiesti oma ülesande kõrgusel.

*E.S. segakorv vajab head aati. Teatada harjutusel teisipäeva õhtul kell 8.

*Pühapäeval pidas dr. Ilmar Tammele sarjas "sissejuhatus filosoofiasse" viimase loengu teemal "Väastuetsooria poliitioon".

*Sydney Eesti skaudid ja gaidid korraldavad lauapäeval, 27. okt. kell 7 õhtul piduühtl. Kavast ettekannete põimik "Reis imber maailmas". Puhastulust laagrifondi heaks. Noortel on raskusi laagripavrustuse muretsemisel ja nad loodavad, et seltskond selle tarvidustes aru saades oma panusest ei keeldu. Noorte üritused on alati olnud huvitavad ja kaasaktiivad ning mit on loota rohkem osavõttu.

*Eesti Meeskoolile Austraalias saabus Austraalia Riiklikult Ringhäälinud (ABC) tuule laulda kaks sadet helipilaatidele. Plaidistamine toimub reedel, 26. okt. ABC studiosis. Ülekanne aia ja saatajaama nime teatame järgmises numbris.

Melbournist

*M.E.U. "Kodu" sekretär Hamri Haldma lahkus ajapududel juhatusest. Kõneleja juhatuse avaldas teemale sel puhul taun he koostööd eest. Üleüks juhatusliikmeks kutsuti asemik Robert Jakobson, kes on varemald seltskonnategelane Melbournis ja agramamid ettevedajaid kõigis eelastle üritusis.

*Pühapäeval, 21. okt. toimus Melbourni eest skautiusse juurde skaudisõprade seltsi asutamine. Kokkutõnutud skaudisõprade poolt välis 15 liikmeline ajutine juhatus, millel asub tegevusse seltsi ülesannete täitmisel. Juhatuse valiti pr. A. Leok, V. Metsar, dr. A. Tammark, J. Vernik ja Planken. Pärast seda oli skautidele eest kirikus pühalik skauditõuside andmüch rahvuspiisu juures. Päevakoha sütitava kõne pidas õpetaja Uno Stockholm.

*15. okt. tähistas 40. a. sünnipäeva Melbournis elav kirjanik-ajakirjanik ja seltskonnategelane Elmar Tõnismaa.

*Church of England Melbourni peapiiskopi palvel moodustas eesti kogudus 31. okt. Melbourni Town Hallis, korraldajatel Mount Tamming ja Montmorency Eir eest osakonna karmite koosseisu: juhataja Anna V. Jõgi; liikmed: L. Raad, H. Jõgi, E. Püksmann, L. Kivistik, I. Raad, Põldmaa, T. Marder, E. Freisalt, L. Nurk ja R. Strandberg.

Lamingtoni mäe pürskel (Uus Guinea) oli 3800 suurmaarühvi, hävis missioonijaam ja Britii õperiumilite trum osi rahvastikut, kellel olid suure teened Austraalia kaitsemisil II Maailmasõja raskematel hetketel.

Näitus-basaari avab kuberner abi-kaasa Lady Brooks. Annetused palutakse saata aadressil: Miss A. V. Jõgi, 3 Bromby St., South-Yarra, Vic.

*Sydney ja Melbourne'stines Fawcneri kalmitulid pühapäeval, 4. nov. kell 6 p.l.

*Õpetaja Uno Stockholm viibib 10. ja 11. nov. Canberra ja pees juures tegevustesse armlaualaga. Lühemate teadele samakes püardude kohaliku E.E.L.K. valimiseks poole aadressil: Mr. Leonh. PRACT, 39 Tyson St., Ainslie, Canberra, ACT. Tel. J-1187.

OMA ASJUS

"Meie Kodu" eestikeelse ajalehepa peale olema endasmõistevatel vaba õõgekõeluse ja trikühimistest vabades. Kahjuks on aga seni esinemud ühtegi, mit on õingimise asjaolust, et lehte toimetab tegelikult ainult üks inimene ja trikkimist teostavad mitte eelastled, kes tihti korrektoori puht teevad juurde hõõsu üsni uigu.

Loodame, et hõgejaskund seda lühkesti vabandab.

Toimetust püüab võimalikult vältida uigu tulevikus.

*Saabus 15. okt. Bordertownist saadetud Money Order £1.60 l.ima kaas- kirjutaja ja saatja aadressita ümbrikul. Raha saatjal palume toimetusele teatada oma nimi.

Anthroposofiiline

RUDOLF STEINERI SELTS

Scott Chambers, Hoshing Place, Sydney Raamatukogu. Järelepärimised: neljapäeval ja reedel kell 2-4 p.l. Loengud: kesknädal kell 2 p.l., teisipäeval ja reedel kell 7.30. Ka kirjajärgi järelepärimised.

Veel vaband

EESTI PRELID VÕI PROUAD

aastates 25-45, ootame teie kirja, mis tooks me ellu päiksepärsat! Kirjad palume s.l.t. Jaak 30, Juri 45.

VANAHÄRRAD!

Kolm lõbusat lesket! Jeanne, Jeanette ja Aloisa viibime noormees üksiküsesse tühinemis, soovivad kirjavahetust ühe sõbra leidmiseks.

Address: 20 William St., Croydon, S.A.

VAINO KASK

siind. 1923. võ 1928. Talinn-Nõmme, kirjutage aadressil: V. Kask, 1116 E. Marquette Rd., Chicago, Illinois, USA.

KIRJANDUSSÕBRAD, ASTUGE "EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIVI" LIHKMEKS!

Hinnad Eesti Kirjanike Kooperatiivi tellijaliikmetele Austraalias on järgmised: kogu sari (12 raamat), br — 7 n. 10 sh., köites — 8 n. 10 sh., poolsari (6 l.), br. — 4 n. k. — 4 n. 10 sh., üksikraamatute kaup, br. — 14 l. k. — 16 sh. Kaanehind mitteliiikmetele: br. — 22 sh. k. — 26 sh.

Sarja ja poolsarja tellijaliikmetel tuleb kolme raha tasuda. Üksikraamatu tellijaliikmetel tuleb iga raamat ette tasuda.

Teatamisid võtab vastu ja täidab Mrs. J. Lindsaar, 34 Middleton St., Petersham, Sydney, N.S.W.

Mitteliiikmetele müüb "Meie Kodu" kaanehinna.

SYDNEY EESTI MAJAS

Sydney Eesti Naiskoori korraldusel lauapäeval, 3. nov. kell 7 õhtul

PIDUÜHTU

Kaastegavad: Naiskoor — juh. pr. N. Liik, pr. M. Saar klaveril, hr. Priit Prillup.

TANTS

Skautide orkestri saatel. Puhastulust puuduskannatajate kaasmaleest heaks. Pääsmend saadaval einelauds.

EESTI SKAUDID JA GAIDID

korraldavad lauapäeval, 27. oktoobril

PIDUÜHTU

Kavas ettekannete põimik "Reis imber maailmas".

TANTS

Loterii, õmõngingemine ja muud. Puhastulust laagrifondi heaks.